

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2010-04-28
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
8159-10 E
Enhet 2:2

KONKURSPÅSÖKAN	
2010-04-28	
Art	
Dnr	
Doss	Alghil

SÖKANDE
SF Pontona Sverige AB, 556715-5741
471 99 Vallhamn

MOTPART
Kungälv kommun, Nämndhuset, 442 81 Kungälv

Ombud: Advokaten Eilert Andersson, Wistrand Advokatbyrå, Göteborg
Box 11920, 404 39 Göteborg

SAKEN
Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår SF Pontona Sverige AB:s ansökan.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 1 mars 2010 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 11382

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00	031 - 711 78 59	måndag - fredag
400 15 Göteborg		E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se		09:00-15:00

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

BAKGRUND

Kungälv's kommun har beslutat om upphandling av Y-bommar till pontonbryggor, Dnr 2009/1631. Avsikten är att teckna ramavtal med en leverantör. Vid anbudstidens utgång hade fem anbud inkommit. I tilldelningsbesked den 22 februari 2010 meddelades att Kungälv's kommun har beslutat tilldela Nordiska Flytbryggor AB upphandlingskontraktet.

Sedan SF Pontona Sverige AB (Pontona) ansökt om överprövning av upphandlingen och därvid yrkat att förvaltningsrätten skulle besluta om interimistiska åtgärder har rätten i beslut den 1 mars 2010 bestämt att upphandlingen inte får avslutas innan annat förordnats i målet.

YRKANDEN M.M.

Pontona yrkar att upphandlingen ska tilldelas Pontona eftersom dess anbud är det första anbudet i tilldelningsordningen som uppfyller ställda skall-krav. Anbud från NFB Nordiska Flytbryggor AB (NFB) uppfyller inte ställda skall-krav gällande bussning och sträckmetall. Anbud från EuroCoast Marin AB (EuroCoast) uppfyller inte ställda skall-krav gällande bussning, integrerad flytkropp och sträckmetall. I förfrågningsunderlaget listas bl.a. följande skall-krav som ska uppfyllas.

1. Fästen i brygga skall vara försedda med bussning. Bussning skall ej vara av metall.
2. Flottör skall vara integrerad flottör med cellplastfyllning.
3. Y-del i bommen skall vara försedd med sträckmetall, samma kvalitet som bommen.

En Y-bom har en teknisk livslängd på 20-30 år. I princip består en bom av två ledade gångjärnsfästen som sitter fast i bryggan. Från gångjärnsfästena går stålbalkar ut som ett "Y". Längst ut på "Y" sitter en flottör. *Bussning*. En bussning är ett distansmaterial/glidlager som monteras på en axel mellan nötningsytor. En bussning har helt andra funktioner än en bricka som

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

inte skyddar mot nötning. I äldre bomkonstruktioner har man en sprint eller bult som sammankopplar gångjärnsfäste och "Y". Man får då metall mot metall i gångjärnet. Detta resulterar i nötning och oljud. Nötningen tar bort det skyddade galvet och Y-bommen går på sikt av i gångjärnsleden på grund av allt slitage. Bommen får då kasseras. För att lösa slitageproblemet har moderna bommar en bussning på axeln i gångjärnsleden. Vid slitage byts enbart bussningen för ett fåtal kronor. Saknar bommen bussning får bommen kasseras vid slitage. Såväl NFB:s som EuroCoasts anbud uppfyller inte skall-kraven då deras bommar saknar bussning, *Flottör*. I äldre Y-bomskonstruktioner har man i änden av bommen ett rör med en flytkula. Röret böjer sig och rostar av. Moderna bommar har en integrerad flytkropp där ingen metall kommer ner i vattnet. EuroCoasts anbud uppfyller inte skall-kravet då integrerad flytkropp saknas, *Sträckmetall*. Enligt förfrågningsunderlaget skall Y-del i bommen vara försedd med sträckmetall. Såväl NFB:s som EuroCoasts anbud uppfyller inte ställt skall-krav eftersom halva Y-delen saknar sträckmetall. Kungälv kommun har varit tveksam till om Flytbryggors anbud uppfyller skall-krav gällande bussning och har den 11 februari 2010 ställt kompletterande fråga om fästena i bryggan är "i alla plan" försedda med bussning. NFB har den 15 februari 2010 felaktigt besvarat frågan med "Ja" då deras bommar saknar bussning på axeln. NFB:s bom har 2 st gummibrickor på axeln, bussning saknas dock helt på axeln, vilket framgår av bifogade bilder som visar gångjärnsled på NFB:s referensanläggning Svanviks Båtklubb, som är typisk för alla övriga NFB:s bommar. NFB har således lämnat oriktiga uppgifter.

Kungälv kommun (kommunen) anser att förvaltningsrätten ska avslå Pontonas ansökan och anför i huvudsak följande. Kommunen bestrider påståendet att NFB:s och EuroCoasts anbud inte uppfyller skall-kraven i vissa avseende. *Bussning*. NFB har i sitt anbud angett att deras bommar uppfyller samtliga skall-krav i förfrågningsunderlaget. NFB har inte särskilt angett att bommarna är utrustade med gummibyggningar, vilket för

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

övrigt Pontona inte heller har gjort i sitt anbud. Kommunen har emellertid, för att undanröja eventuella osäkerheter, ställt en direkt fråga till NFB om fästena i bryggan "i alla plan" är försedd med bussning som inte är av metall. NFB har besvarat fråga jakande. Kommunen har därmed fått bekräftat att NFB:s anbud uppfyller skall-kravet och det har därför varken funnits skäl eller ens möjlighet att utesluta anbudet på av Pontona anförd grund. Det förhållandet att NFB tidigare har levererat bommar som eventuellt inte varit utrustade med gummibussning påverkat inte NFB:s anbud i den aktuella upphandlingen. EuroCoast har inte gjort några reservationer i anbudet utan har angett att dess anbud uppfyller samtliga skall-krav i förfrågningsunderlaget. Kommunen har inte haft någon anledning att betvivla att bolaget, om man tilldelats kontraktet, skulle ha levererat i enlighet med skall-kravet. *Sträckmetall*. I kravspecifikationen anges att "Y-delen i bommen skall vara försedd med sträckmetall, samma kvalité som bommen." Av texten framgår det således att det inte ställs upp något krav på att hela Y-delen av bommen ska vara täckt med sträckmetall. Av såväl NFB:s som EuroCoasts anbud framgår att deras bommar är utrustade med sträckmetall i Y-delen på bommen. Redan av denna anledning uppfyller således de båda anbuden från NFB och EuroCoast det uppställda skall-kravet. Det uppenbara syftet bakom kravet på sträckmetall är vidare att det ska vara möjligt att gå ut på Y-delen för att därifrån kunna äntra de förtöjda båtarna. På både NFB:s och EuroCoasts konstruktioner är cirka tre fjärdedelar av triangeln som bildas mellan Y:ets ben och bryggan täckt av sträckmetall. Konstruktionerna uppfyller därmed även det uppenbara syftet bakom skall-kravet. *Flottör*. EuroCoast har inte reserverat sig utan angett i sitt anbud att det uppfyller samtliga skall-krav. Kommunen har därför inte haft anledning att betvivla att bolaget, om det tilldelats kontraktet, skulle ha levererat bommar som uppfyller skall-kravet på integrerad flottör.

Pontona har härefter anfört bl.a. följande. Vid granskning av inkomna anbud ska kommunen granska om anbuden uppfyller ställda skall-krav.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2**DOM**

Kommunen har i stället för att granska inkomna anbud överlåtit på anbudslämnaren att intyga att hans eget anbud uppfyller skall-kraven. Kommunen har därigenom inte uppfyllt sin undersökningsplikt. Upphandlande enhet förutsätts ha fackkunskap i det område upphandlingen berör. Hade kommunen granskat inkomna handlingar hade man klart kunnat konstatera att NFB och EuroCoast inte uppfyller ställda skall-krav, att falskt intygande föreligger i anbuden från NFB och Eurocoast samt att anbuden skall diskvalificeras. *Bussning.* Kommunen har observerat att NFB:s bom är utrustad med brickor istället för bussning och begär därför den 11 februari 2010 ett förtydligande. Frågan är kryptiskt formulerad då man frågar om bommen är försedd med bussning ”i alla led”. NFB har besvarat frågan med ”ja”. Uppenbarligen har NFB inte förstått frågan. Det är allmänt känt att NFB:s bommar inte har bussning, det framgår tydligt av de tusental bommar NFB tillverkar varje år. Av EuroCoasts handlingar framgår tydligt att bommen är utrustad med brickor istället för bussning. *Sträckmetall.* Sträckmetall i hela Y-delen är en säkerhetsfråga då sträckmetallen är en ”tramp-yta” när man hoppar ner från båten. Om endast en del av Y-delen är utrustad med sträckmetall riskerar man att trampa i hålrummet som inte är försett med sträckmetall. *Flottör.* Av inkomna handlingar framgår klart att EuroCoasts anbud inte uppfyller skall-kravet gällande integrerar flottör.

DOMSKÄL*Tillämpliga bestämmelser m.m.*

För den aktuella upphandlingen gäller bestämmelserna i 15 kap. LOU. Enligt 15 kap. 2 § tillämpas vid offentlig upphandling enligt detta kapitel även 1 kap., 2 kap., 5 kap., 11 kap. 6 §, 13 kap. och 16 kap..

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 5 kap. 4 § skall, om ett ramavtal ingåtts med en enda leverantör, villkoren i ett kontrakt som grundar sig på ramavtalet överensstämma med villkoren i ramavtalet.

Enligt 16 kap. 1 § LOU får en leverantör, som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 §, i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

I 16 kap. 2 § LOU anges att rätten, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

I förarbetena till ändring av LOU (prop. 2001/02:142, s. 21) anges bl.a. följande. En upphandlande enhet har frihet att själv specificera krav på det som skall upphandlas under förutsättning att dessa krav inte på ett otillbörligt sätt styr mot en viss leverantör eller viss produkt.

Utredningen

I förfrågningsunderlaget anges att avsikten med upphandlingen är att teckna ett ramavtal med en leverantör och att det anbud kommer att antas som är det för kommunen ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till pris på produkt och till allmänna krav såsom service/underhåll, leveranstid samt miljö. Fråga är således om ett ramavtal med en enda leverantör.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

I förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter anges bl.a. följande.

Under punkt 2.2 Upphandlingsbegrepp.

Skall-krav (obligatoriska krav): kravformuleringar som i förfrågningsunderlag, kravspecifikation och bilagor innefattar ordet "skall". Dessa krav måste uppfyllas, annars förkastas anbudet.

Under punkt 2.3 Obligatoriska krav.

Av anbudet skall framgå att samtliga skall-krav är uppfyllda. Se anbudsformulär.

Under punkt 2.11.1 Prövning av obligatoriska krav på anbudet och efterfrågade produkter.

Kvalificerade anbudsgivare prövas avseende redovisade obligatoriska krav på anbudet och efterfrågade produkter.

I förfrågningsunderlagets kravspecifikation anges under punkt 1. Omfattning, volymer och anbudsspecifikation bl.a. följande.

- Flottör skall vara integrerad flottör med cellplastfyllning.
- Fästen i brygga skall vara försedda med bussning. Bussning skall ej vara av metall.
- Y-delen vid brygga skall vara försedd med sträckmetall, samma kvalitet som bom.

NFB har i sitt anbud, i det som bilaga till förfrågningsunderlaget utsända "Formulär till anbud" med förtryckt datum 2009-12-22, angett följande. Härmed erbjuder vi oss att i full överensstämmelse med tillhandahållet förfrågningsunderlag, daterat 2009-12-22, leverera och montera y-bommar till pontonbryggor i Marstrand.

Kommunen har den 11 februari 2010 skickat följande fråga till NFB: Är fästena i bryggan försedda "i alla plan" med bussning som inte är av metall? NFB har den 15 februari 2010 besvarat frågan med "Ja".

NFB har i sitt anbud i bilaga "Teknisk specifikation förtöjningsbommar" angett bl.a. följande. "Förtöjningsbommarna kan levereras med täckning i Y-delen av sträckmetall eller tryckimpregnerat trä. Dessa går att eftermontera." I bilagan finns en skiss på en Y-bom med täckning av Y-delen. Enligt skissen är två yttersta vinklarna mot bryggan inte täckta.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Förvaltningsrättens bedömning

• Pontonas anbud

Pontona gör gällande NFB:s anbud inte uppfyller i förfrågningsunderlaget ställda skall-krav avseende bussning och sträckmetall.

En upphandlande myndighets skyldighet att kontrollera att inkomna anbud inte avviker från skall-kraven i förfrågningsunderlaget kan normalt sett inte anses sträcka sig längre än att en jämförelse ska göras mellan uppgifterna i anbudet och de krav som angetts i förfrågningsunderlaget. Någon skyldighet att också kontrollera att lämnade uppgifter i sig är riktiga kan således inte anses föreligga om det inte finns anledning att ifrågasätta uppgifterna.

I förfrågningsunderlaget anges att det av anbudet skall framgå att samtliga skall-krav är uppfyllda. NFB har i anbudsformulär erbjudit sig leverera efterfrågade produkter i överensstämmelse med tillhandahållet förfrågningsunderlag. NFB har vidare på direkt fråga svarat att fästena i bryggan ”i alla plan” är försedd med bussning som inte är av metall. Det ställda kravet får därmed anses vara uppfyllt. Vad Pontona anfört om att NFB till andra kunder levererat bommar utan bussningsförsedda fästen utgör inte grund för annan bedömning.

Det i förfrågningsunderlaget uppställda skall-kravet på sträckmetall i Y-delen innefattar, enligt förvaltningsrättens bedömning, inte att bommens hela Y-del ska vara täckt. Vad Pontona anfört i denna del visar därmed inte att NFB inte skulle ha uppfyllt ställt skall-krav.

Kungälv kommun har således inte brutit mot 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse vad avser NFB:s anbud. Pontonas ansökan i denna del ska därför avslås.

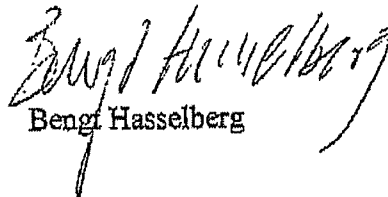
**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**

- EuroCoasts anbud

Då det enligt ovan saknas grund för att förkasta NFB:s anbud har, av vad som framgår av kommunens utvärdering av anbuden, det förhållandet att EuroCoasts anbud har utvärderats inte medfört att Pontona lidit skada eller kan komma att lida skada eftersom NFB lämnat ett lägre anbud än det EuroCoast lämnat. Förutsättningar för åtgärd med stöd av 16 kap. 2 § LOU saknas därför. Därmed saknas skäl för förvaltningsrättens prövning av första ledet i 16 kap. 2 § LOU, dvs. om de upphandlande myndigheterna brutit mot 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse vad avser EuroCoasts anbud. Pontonas ansökan ska därför avslås även i denna del.

Vid denna utgång ska förvaltningsrättens beslut interimistiska beslut den 1 mars 2010 upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1)

Bengt Hasselberg

Föredragande i målet har varit Margaretha Fåhraeus

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kamrarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kamrarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kamrarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättslämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kamrarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kamrarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.